

ARANYOSVIDÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Kiadóhivatal:

Füszy József könyvkereskedése Piata Mihaiu Viteazul No. 41 (Főter), ahol a hirdetések is felvételnek. Telefon szám 34.

Előfizetési ár:

Egész évre 48 kor. | Negyed évre 12 kor.
Fél évre 24 kor. | Egy szám ára 1 kor.

Felelős szerkesztő:

DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Szerkesztőség:

Turda—Torda, Piata: Mihaiu Viteazul, Vallásszabadság-tér 35. sz. Telefon sz. 34. A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat vissza nem adunk.

MÁJUS 1.

a munkásság és a munka szent ünnepe.

E napon megállanak a gépek, szünetel minden szellemi és testi munka.

A munka és munkásság ünneplik szent ünnepüket.

A legtöbb helyen e napon a munkásság lélekemelő és magasztos ünnepélyeket tart, méltatva szép beszédekkel a május 1. jelentőségét.

Május 1 a munka ünnepe, a munkáé, a mely nélkül nem létezhetik e világon semmi sem! Egyformán ünneplik meg e napot úgy a szellemi, mint a testi munkás.

Nemcsak egy ország, nemcsak egy vidék, hanem az egész világ munkássága ünnepel ma.

Torda város és vidéke munkássága is megünnepli a munka szent ünnepét.

Délelőtt a munkásság díszgyűlést tart, melyen szónokok ismertetik e nap jelentőségét.

Este pedig a munkásság a május el-sejének örömeire táncmulatságot rendez.

Nemcsak azok ünnepelnek, a kik nem vesznek részt az ünnepélyeken, hanem ünnepel otthon is esendben minden szellemi és testi munkás, a ki nem is jelent meg az ünnepségeken.

Május 1-je az egész világ munkásságának szent ünnepe!

Erdőörök és pásztorok fegyvere.

Itt a tavasz, itt a gyümölestermés ideje. Tordán az összes szőlőpásztorok fegyver nélkül vannak. A tolvajlásoknak szabad utja nyílik, mint a múlt évben. A múlt évben lapunkban számtalanszor sürgöttük és kértük a prefektus és subprefektus urat, hogy a közönség érdekében eszközöljék ki, hogy az összes szőlőpásztorok, mező- és erdőörök láttassanak el fegyverrel. Felzárolásunk és kérésünk hiábavaló volt, a prefektus ur többszöri kísérlete dacára nem sikerült a kérés teljesítése.

Most ismét még cseresznye érés előtt kérjük úgy a prefektus, mint a subprefektus urat, valamint a csendőrség parancsnokát, sziveskedjenek a gazdaközönség és a fogyasztók érdekében is sürgősen kieszaközölni, hogy az összes szőlőpásztorok, mezőörök és csendőrség hivatalból láttassanak el a városi tanács utján fegyverekkel. A fegyverek őszel aztán ismét bevonhatók lesznek a mezőöröktől, szőlőpásztoroktól.

E kérelem nagyon is indokolt és sürgős, miért is hisszük, hogy az arra illetékesek azt sürgősen és eredményesen el fogják intézni.

Amerikai unitárius lelkészek

jártak f. hó 21-én Tordán. A tordai unitarius egyház vendégei voltak. F. hó 21-én délelőtt az unitarius templomban fényes istentisztelet volt, melyen nagyszámu közönség jelent meg. Az amerikai unitariusok auton jöttek Kolozsvárról s dr. Gálfi unitarius theologiai tanár kísérte őket.

Rev. Snow bostoni lelkész és Metcalf lelkész voltak az amerikai küldöttség vezetői.

Az istentiszteleten az amerikai lelkészek által mondott angol nyelvű beszédek dr. Gálfi theologiai tanár tolmácsolta magyar nyelven. Gyönyörű beszédet mondott a vendégek üdvözlétére Lőrinczy Dénes unitarius esperes is.

Az ünnepély a déli órákig tartott, amikor is az amerikai küldöttség auton Dévára ment.

Az ipart és kereskedelmet

valósággal guzba kötve tartja a telefon forgalom korlátozása. Már több városban pld. Aradon, Temesváron a hatóságok közbenjárására sikerült elérni, hogy a telefon forgalom az ipar és kereskedelem számára bizonyos feltételek mellett szabadabbá tétellett.

Felhívjuk városunk és a várnegye vezetőinek figyelmét e névezetes dologra s hisszük, hogy mielőbb közben fognak járni illetékes helyen, hogy Tordán is a pénzintézetek, nagyobb ipari vállalatok, nagyobb iparosok és kereskedők a telefon használatát megkaphassák.

Földgáz jelentősége Tordán.

Török Emanuel műszaki vállalkozó.

Szinte hihetetlen az a közöny a mit nálunk a földgázzal szemben tanúsítanak, nem igyekeznek kiaknázni ezen mérhetlen jelentőségű természeti kincsnek nagyszerűségét, holott Tordának éppen a földgáz révén kellett volna óriási ipari és kereskedelmi fejlődést mutatnia.

Máshol a gyárak kénytelenek fűtőanyag hiján üzemüket beszüntetni, avagy oly lehetetlen áron jutnak szénhez, hogy ez a produkciójukat, minden emberi képzeletet meghaladó árra emeli.

Tordán fűtőanyag hiányról ugyszolván szó sem lehet, mely pedig a mai üzemeknek titű rejét képezi, még sem történik semmi, hogy a szerencsés fekvést és a kedvező helyzetet kihasználva biztos és olcsó üzemeltetésű nagy üzemek és gyárak létesüljenek, melyek nem csak a tordai, hanem a környékbeli lakosságot is boldogá és gazdagá tehetnék, a város iparát és kereskedelmét soha nem álmodott arányokban emelnék.

Hazai és külföldi szakértők becslése szerint igen nagy mennyiségű gáz rejtőzik

az erdélyi földrétegekben, mely állandó kihasználás mellett is évtizedekre biztosítani fogja a fogyasztóknak a legtökéletesebb és egyben minimálisan olcsó energiát.

Az erdélyi medence közepén circa 500 km² terjedelmű gázmezők gáztartalma 72 milliárd m³-re lett becsülve, de ujabban Dr. Böck Hugó hirneves geologus 280 milliárd m³-re becsülte. Ez olyan mennyiség hogy csak össze hasonlítva alkothatunk némi fogalmat róla. Például közzénel arányítva a következő mennyiséget adja.

Pontos meghatározás szerint egy m³ földgáz megfelel 13 kgr. 6000 kalóriás kőszénnek, s ennek alapján a Böck féle becslést véve circa 4 milliárd métermázsza 6000 kalorítás kőszén mennyiséget jelent.

Hogy teljesen megvilágíthassam ezt a kolozsális mennyiséget, vizsgáljuk meg mennyi szenet használunk évente.

Statisztikai kimutatás szerint 1913 ban tehát egy normális évben, amikor az ipari termelés fokozottabban érvényesülhetett egész Magyarország szénfogyasztása 149 millió métermázsza kőszén-tett ki. Tehát az eddig felfedezett erdélyi gáztömeg 28-szór annyi kőszén-t jelent, mint a mennyi egész Magyarország 1913 évi szénfogyasztása volt.

Kissármási kutaktól egy szállító képesege 300.000 m³ naponként, mely megint kőszéné átszámítva napi 3900 métermázsza, illetőleg 39 waggon kalorítás minimálisan olcsó szenet tesz ki naponta. A földgáz az összes fűtőanyagok között a legideálisabb, mert anyaga a legtisztább és magas hőértékkel bír (8000 kaloria) továbbá hőmérséklete egyenletes és tökéletes égési processzust mutat.

A földgázzal fűtött kazánoknál a hatásfok a megterheléssel változik ugyan, de mégis sokkal kedvezőbb mint bármely más fűtőanyag mellett.

Egy közép teljesítményű gőzgépnél egy loerő óra kifejtéséhez circa 0.8 m³ földgáz szükséges. Ezzel szemben a földgázzal táplált gáz-motorok egy loerő óra kifejtéséhez csak 0.37 m³, illetőleg 0.25 m³ földgázt használnak el.

A földgáz tüzelés igen nagy előnye, hogy a gázláng tökéletesen tiszta, koromtól és porszemektől mentes, amiért különösen alkalmas üveg, porcelán, tégta és cement gyártására, és ha tökéletesen nem égetjük el koromgyártásra használhatjuk. Az igaz hogy korom előállításához igen nagy mennyiségű gáz lesz igénybe véve, mert 1 m³ földgáz 90% vagyis 480 g. szénanyagot tartalmaz, a melyből legfennebb csak 33% nyerhető meg koromalakjában vagyis 1 kg. korom előállításához a legjobb esetben is 71 m³ gáz szükséges.

Ujabban a földgázt gasolin előállítására és használják és ezek a produkcionak ma igen nagy elterjedésnek örvendenek.

Hary & Szarka női és férfi divatáruháza **Turda.** ■ **Friss tejoltó** kapható: **J. Eszéni cégnél.**
Egyelőre nem hirdet mert nagymennyiségű áruért utaztak. ■ **Olcsó lesz minden!** ■

ugy, hogy a földgázt compresszokkal sűrítik.

Gasolin elő állítására csak 40 %-nál kisebb methené tartalmú gázok alkalmasak.

Elő állítható a földgázból vegyi uton chloroform, formaldehya és chlormethyt, úgy hogy könnyen meghonosíthatók a vegyi ipart és messze földön híressé tehetők Tordát.

A földgáznak az ipar céljaira való felhasználása terén két jellegzes tippus alakult ki, mindkettő a földgáz rendkívüli tulajdonságait más-más oldalról használja ki oly módon, hogy azoknak magában véis magas értékét még jobban felhozza, a termelési processzus segítségével.

Ez a két értékesítő módszer pedig a földgáz hőértékének fűtés úján való felhasználása, a másik a földgázt alkotó anyagok mechanikai, vagy kémiai uton való kiválasztása.

Különösen az üveggyártás céljából bir rend kívüli jelentőséggel a földgáz, a melynek szerepe nem csak az üzem biztosításában áll, hanem egyik alap tényezője is ezen iparnak. Mert az üveg-gyárak tüzelesi rendszerének lényege, abból áll, hogy a kvarc olvasztásához, melyhez igen magas hőfok elérése szükséges, a tüzelő anyagul szolgáló fából vagy szénből előszőr gázt állítanak elő és azt égetik közvetlen az oltszó kemencékben, amit az üveg tisztasága feltétlen megkíván.

Ezzel szemben a földgáz az üveggyárak részére oly ideális tüzelő anyagot jelent, mely minden eddiginél magasabb hőfokot biztosít és a legtisztább szénportól mentes üvegtisztítást eredményezi.

A földgáz technikai előnyei az üveggyártás terén megmérhetetlenek.

Nagy jelentősége van a földgázunknak a mezőgazdaságra nézve is, mert műtrágya gyártásra használható, melynek gyártását megköveteli mezőgazdasági termelésünk extenziv volta, különösen a háborús évek elhanyagolt állapota után.

Ugy hogy műtrágya-gyárak felállításával valóságos államérdek kellene hogy legyen egy ilyen mezőgazdasági államban.

A heverő tőkék ilyenén való felhasználása úgy egyéni, valamint közérdekeket is jelentene és Tordát arra a színvonalra emelné, amely természeti adományai révén joggal megilleti.

Mindezt addig kellene megvalósítani, a míg a spekulatio más városok javára ki nem aknázza és még mi majdnem egyedül állunk a felkínálkozó alkalommal szemben.

A román nemzeti párt gyűlése.

A román nemzeti párt Alba-Julian (Gyulafehérváron) szombaton és vasarnap tartotta meg naggyűlését. A gyűlésen 560 kiküldött jelent meg, azonkívül a karzaton nagyszámu hallgatóság volt jelen. A nemzeti párt gyűlését Maniu (Gyula nyitotta meg. Az elnök megnyitójában változta a párt multját és a gyűlés célját.

Elsőnek a királyhoz intézendő hódoló sürgöny küldését határozták el. Majd Maniu a vezérő bizottság politikai működéséről mondott beszámolót. Elmondotta, hogy ma, amikor inparlamentáris módon távolították el őt a kormánytól, amiért különben nem nehezelt, mert a hatalmat sohasem kereste, az Averescu kormány még pártjának a tönkretételét is akarja, arról kell határozni, hogy a naggyűlés akarja-e a párt megszüntetését, avagy a további fentartását óhajtják-e?

Maniu kifejtette, hogy a párt hajlandó lett volna Averescut is támogatni, ha politikája a párt programjával meg egyezett volna. Mikor azonban a demokratikus reformra került a sor, egy parlamenten kívül álló reakciós elem összefo-

gott a maradiság hivel és nem alkotmányos eszközökkel a kormányt kiszorították helyéről.

Maniu beszéde után Goldis öttagu bizottság választását javasolta. Ennek a bizottságnak a tagjai lettek Moldován Valér dr., Ouisor Victor dr., Saftu főesperes, Soltor dr. és Dobrescu dr. Ez a bizottság negyven tagu választmányt hozott javaslatba, amely a párt programját állapítsa meg. Elhatározták, hogy teljesen újjalakítsák a pártot, új vezérő bizottságot választanak, amely megállapítja a politikai irányelveket, amelyeket a pártnak a választások alkalmával követnie kell. A negyven tagból álló bizottság és a komité délután 3 órakor újból ülést tartott és estig megtárgyalták a párt követendő magatartását.

Este 9 órakor Goldis újból megnyitotta az ülést s ezen Voilu Micescu dr. az új pártprogramot olvasta fel, amely az Unió keresztülvitelét akarja, azonkívül az összes nemzetiségekkel és a szomszéd-államok lakosságával barátságos viszonyt akar fenntartani. Minden viszálykodást a népszövetség itélkezésével óhajt kiküszöbölni, irtózik a háboru fegyvereitől. A belső politika terén a nemzetiségekkel való érintkezést a gyulafehérvári határozatok alapján szocialis irányban és demokratikus elvek mellett óhajtja fenntartani.

Vaida Voavod volt miniszterelnök szólalt fel végül és bírálat tárgyává tette a kormány külpolitikai programját. Ő is inparlamentárisnak tartja a kormány helyzetét és bizalmatlan Averescu iránt. A gyűlés Goldis László zárta be, a ki a lefolytatott tárgyalások alapján bejelentette a harcot a kormány ellen, mire a kongresszus résztvevői az egyesülés szózatának éneklése között oszlottak széjjel.

Vasárnap a százás választási bizottság tartott ülést, amelyen szintén a legkíméletlenebb harcot jelentették be az Averescu kormány ellen. A százás bizottság ülésén elhatározták, hogy fegyverbarátságot kötnek a választások alatt a megbízható pemokrata pártokkal, különösen Jorgáékkal, a szervezett királyságbeli és a besszarábiai parasztsággal és bukovinai unionista párttal. A jelöléseket 15 tagu bizottságra bízták, akik ezt a kerületek választóinak bevonásával ejtik meg.

HIREK

— Esküvő. Morariu Gyula a vármegyei agrárreform bizottság titkára f. hó 2-án délután 5 órakor tartja esküvőjét Moldován Eugenia k. a. a tordai gör. katolikus templomban.

— Halálozás. Lapunk nyomdájának gyásza van. Mély megilletődéssel és igaz részvétellel adunk hírt az „Aranyosvidék” technikai műhelyét, az apró olom-katonák világot ért vesztéséről. Munkatársaink sorából hosszú sorvasztó betegség után ki-dőlt egy csoda-hűségű veterán, a kinek a sors ezért a hűségéért csak az örök küz-ködés és szenvedés töviskoszoruját adta osztályrészeül. Hű tükre volt küzdelmes élete, betegsége és halála az igazi proletár sorsnak, melynek minden fázisa az érezni, szánni és szeretni tudó szívek mélyére markol s a megboldogult iránt a megilletődött részvét kristály könnyeit váltja ki. . . .

Fekete Samu nyomdai gépmesterünk a mi halottunk, a ki nyomdász-pályáját lapunk nyomdájában kezdte és végozte. 14 éves korában került a Pollák-féle nyomdába, mely később gazdákat cserélt, változván a cég Harmathra, Füssy és Sztupjárja, majd Füssy József-re. A gazdák változtak, de a hűségés vasallus, a gondo-

latrepiő gép odsadó buzgótságú mestere a jó Fekete Samu hűségese megmaradt ebben a nyomdában, kitarított a gép és cég mellett, bármiut is csapkodta a Végzet vihara. Posztját becsületesen álló katonának bizonyult 36 éven keresztül. Mint kis 14 éves inas került nyomdánkba, itt szabadult fel, innen ragadta ki a halál 50 éves korában április 23-án. Unikum ez különösen a nyomdász-világban, hol az örökké settenkedő leskelődő halál olommérgezés, tüdőbaj alakjában besurran a tüdőbe, vérbe, gyomorba és pusztítja, két kézzel kasálja le áldozatait. Megdöbbentő sivár nyomdász-sors ez, melynek néhai Fekete Samu is egyik szomorú bizonyosága. 36 éven át mellé szegődött a láthatatlan Eryészet s most aztán megváltotta minden földi szenvedéstől. Kálvária járása véget ért, nem vérzi testét több tövis, nem sebzi több göröngy: „elvégezte”. . . .

Temetése vasárnap délután 3 órakor nagy közönség meleg részvéte mellett ment végbe. Koporsójára a Füssy nyomda személyzete hatalmas méretű koszorut helyezett és a temetésen teljes létszámban való megjelenésével róttá le a megboldogult szaktárs iránti kegyeletét. Az elhunyt özvegye és két testvére gyászolja.

Emlékezetét lapunk nyomdája igaz kegyelettel őrzi.

— Sorozás. Az 1897, 1898, 1899 év-beli ssületésű hadköteles ifjak sorozása városunkban — a mint már közöltük. — 1920 május 15 én és 16 án lesz a Vigadóban. A sorozás mindkét napon reggel pontosan 7 órakor kezdődik, ezért az állításköteleseknek a szokásos számbavétel és elrendezés végett már reggel 6 órakor a Vigadóban kell lenniök, még pedig tisztán és ózanon. A ki a sorozási rendelkezteket bármi tekintetben megszegi, súlyosan büntettetik.

— Lóvizsgálat. A f. évi tavaszi lóvizsgálat május hó 7 én pénteken reggel 7 órától kezdve fog megtartatni a Vigadó mellett. Minden ló — kivétel nélkül — elővezetendő. A be nem mutatott lónak tulajdonosai súlyos büntetés alá esnek.

— Halálozás. Legifj. Csonka Sándor VIII. g. o. tanuló élete 19 ik évében f. hó 28 án hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Hült tetemeit f. hó 30-án d. u. 3 órakor temették el nagy részvét mellett.

— Eimentek a színészek. Fehér Imre agilis, szimpatikus színigazgató megint kellemes négy hetet szerzett városunk közönségének az áprilisi színházi szezon által nyújtott nemes szórakoztatással, a színművészet gyönyöreivel. A négy hetes szezon április 28 án véget ért, még pedig a legszebb eredménnyel. Közönség és társulat kölcsönösen a legkellemesebb impressziókat szerezve bucsuztak el egymástól. A törekvő művészárda innen csütörtökön délbén utazott el Szaszrégenbe, egy májusi négy hetes szezonra s onnan június 1 én létszámban tetemesen meggyarapódva és zenekarral is ellátva vonul be Brassóba, hol három hónapig, vagyis szeptember 1 ig fog működni. Fehér igazgató teljesen ujan szervezendő és sokkal népesebb társulatával november 1 én ter vissza ismét városunkba, a téli szezonra.

— Apamének a város részére. A K. T. Torda város gazdaközönségének nagy öröme, négy apament engedett át a városnak. A ménék teljesen a városra vannak bízva, a város gondozza, élelmezi s a város szedi a fedeztetési díjakat is. Egy angol félvér, egy arabs telvér és két Nonius áll rendelkezésre. A fedeztetési díj 250 korona és három véka zab. A lovak a régi helyen a ménovak istállójában vannak elhelyezve. A fedeztetési időny július 31-ig tart, de csak teljesen egészséges kancák vezethetők elő.

Friss tejoltó
érkezett

Cs. Mike Márton
"VÉDÁNGYAL"
GYÓGYSZER-
TÁRÁBAN

Szarvasmarhák, juhok, kecskék rühessége ellen: **Creolin féregpor, tetűkenőcs és szappan.**

— Dr. Popescu György ügyvéd mint megbízható forrásból értesülünk, nem távozik el Tordáról. Az Agrár Banknál neki följelentett tisztséget nem fogadta el.

— **Belsősegek kisajátítása.** A mint értesülünk nemsokára készen lesz a beépített belsősegek kisajátítására vonatkozó törvény, melyet rövidesen életbe is léptetnek. E törvény a városok fejlődését, előmozdítását és a lakáshiány enyhítését akarja részben megoldani.

— **Pénzbeváltás** lesz nemsokára a mint megbízható helyről nyertünk értesülést. A koronát leire fogják becsereálni. Elsősorban a tízezer és ezer koronás bankjegyek lesznek becsereelve s csak azután majd a többi papírpénz, ha jut azok becserelésére lei. Az esetleg be nem cserélt bankjegyekre külön intézkedés fog tétetni. Felhívjuk olvasóink figyelmét, igyekezzenek apró bankjegyeiken tudni s azokat forgalomba hozni saját érdekükben.

— **A Széchenyi-ligetben** napra-napra többen és többen járnak szekérral, biciklivel. Jó lenne a liget bejárait elzáratni, hogy szekérral és biciklivel ne lehessen ott áthajtani. Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra, hogy minden egyes egyént, kit tetten ér, azonnal jelentse föl, sújtsa a legszigorúbb büntetéssel.

— **Csordakihajtás.** A városi közlegelőre, a bejáró — tejelő — csordába május 3-án hétfőn, a künnháló csordába és a ménesbe május 4-én kedden vétetnek fel állatok, mindkét napon reggel 7 órától kezdve a bemutatás helye: a város major. A csordába esakis előzetesen megvizsgált, egészséges állatok vétetnek fel.

— **Megszűnik a cenzura és az ostrom állapot.** Hirt adtunk arról, hogy a cenzurát és ostromállapotot rövidesen megszüntetik. A belügyi reszorthoz távirat érkezett, amely szerint a határmenti zóna kivételével Erdély egész területén megszüntetik az ostromállapotot és a cenzurát. Minthogy a rendelet maga még nem érkezett le, a részletekről sem tudunk semmit, valószínű azonban, hogy katonai és államerdekbe ütköző dolgoktól eltekintve, a sajtó teljesen felszabadul a cenzura alól.

— **Magyar nyelven adhatók be a beadványok.** A belügyi kirendeltség mai rendelete alapján bármely, a kormányzótanáchoz intézett beadvány magyar nyelven is intézhető a reszortokhoz.

— **A városi mozi jelenlegi bérlete** tudvalevőleg 1920 dec. 31-én lejár. Ezért a város igen helyesen már most, év derekán gondoskodott a további bérbeadás felől, s e végből április hó 28-án délelőtt megtartotta a mozi bérbeadására vonatkozó árverést. Az igen élénk érdeklődés mellett lefolyt árverésen legtöbb évi bért vagyis 46500 koronát ígért Fehér Imre szinigazgató, kinek javára ennek folytán az árverés levezettetett s bánatpénze visszatarthatott. Hiszük, hogy Fehér direktor, mint mozi bérlet teljes művészi hozzáértéssel fogja vezetni a mozit, melynek nívója fel fog lendülni.

A városi tanács ez ügyben véglegesen még nem döntött, mert az árverés napjától számított 15 napig még utóajánlat tehető. A legkisebb utóajánlat az elért bérösszegnél 10% al magasabb kell legyen, mert csak akkor lesz figyelembe véve.

— **Hirdetmény.** A VII. hadtest hadbiztossági osztálya Szám: 30995 Hivatkozással az M. d. R., 1920 évi III. 29 keit 39735 számú rendeletére közbírré tétették, hogy a VII. Hadtest tűzifát óhajt beszerzeni. Felhivatnak azon birtokosok, bérletkötő társaságok és kik fa termeléssel vagy kereskedéssel foglalkoznak, hogy erre vonatkozó ajánlatukat a VII. Hadtesthez tegyék meg. Vásárol kisebb és nagyobb mennyiségben.

Erdélyi és bánáti alkalmazottak szövetsége.

Elvtársak!

Az erdélyi és bánáti alkalmazottak szövetségének helyi csoportja **vasárnap, május 2-án d. e. 9 órakor a Szódagyári kávéházban alakuló taggyűlést tart**

Minden alkalmazottat — gyári, bank, magántisztviselőt, gyógyszerészt, kereskedelmi alkalmazottat stb. — felhívunk, hogy a gyűlésen pontosan jelenjen meg. Legyünk ott mindnyájan, rólunk lesz szó! **Az előkészítő bizottság.**

Szasa Gorodinszky, a világhírű zongoraművész f. hó 7-én, pénteken tartja gazdag műsoru hangversenyét a Vigadóban. A bamulatra méltó zene virtuóz egyetlen estélye iránt általános érdeklődés nyilatkozik meg. Jegyelővétel Kiss papírüzletében.

— **A városi jéggyár** megkezdte üzemét. Egy tábla jég (melynek súlya kb. 13 kg. négy korona. Jégkiadás reggel 6—9 óra között.

KÖZGAZDASÁG

A Torda-aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: **Török Balint.**

— **Állatvásári jelentés.** A tordai Szentgyörgynapi országos vásáron az állat árak a következőképp alakultak: Igás ökör párja 26,000—56,000 K, fejős tehén 8000—20,000 K, 1 éves borjú 3000—5000 K, 2—3 éves borjú 5000—8000 K, igás ló párja 30000—70000 K, kocsiló párja 30000-en felül. Juh 600—800 K. Kővér sertés kg-ja 36—40 K, 6 hónapos süldő 1500—2000 K. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok sokakat elvont a vásári főlhajtástól, azonban az aránylag csekély állat felhajtással szemben ir a magas árak miatt kereslet alig volt észlelhető.

— **Házi állataink védőoltása.** A sercegő üszök elleni védőoltó anyag megérkezett. A sercegő üszök szarvasmarhának, kivételesen más kérődzőknek és sertéseknek tájkórosan fellépő betegsége. A fertőzés gyakori okai iszapos, mocsaras területek, legelők iszapja az állatok bőre alá jut. Ugyiszintén a fertőzött takarmány és ivóvíz is oka lehet a fertőzésnek. Torda-Aranyos megye és annak különösen a mezősegi vidékei fertőzöttek e kór bacillusaitól. A betegség legerősebben a legeltetési idény alatt szokott uralkodni. Ezért tavasszal, mielőtt állatainkat legelőre hajtánok oltassuk be azokat e betegség elleni vízzel, miáltal immunissá lesznek a betegség későbbi fertőzésével szemben. Az 1—4 éves állatainkat oltassuk be a fél-éven aluli és 4 éven felüli szarvasmarhák e betegség iránt kevésbé fogékonyak. Az oltóanyagok Weress Ferenc állatorvos, állategészségügyi főfelügyelőnél kaphatók. (Torda, Vallasszabadságtér 31.) Piata V. Mihály.

— **Ménlovak Tordán.** Értesülésünk szerint az egész vármegyében csakis a tordai ménállomáson lesznek ménok, a megye többi állomásait az idén sem tudják beállítani. Egy fedezettetés díja 250 K és 3 (három) véka zab.

— **200 kg. lucernamag eladó.** Természetűl arankamentes, szépen tisztított. Cim: Borbély N. Miklós Torda, Temető-utca 5

— **A spárga idény megkezdődött.** Az egyesület kertészeti telepén naponta kapható frissen szedett spárga. Városi elárúsító helyek: Hangya szövetkezet és Flóra Antal üzletében.

Kladó FÜSSY JÓZSEF

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó női cipő. Egy pár új magas szárú 38-as csinos női cipő olcsón eladó Jeges-utca 7 szám alatt. Értekezhetni délelőttönként.

Inteligens keresztény fiatalember lehetőleg a Főtér közelében buforozott szobát keres, esetleg teljes ellátással czim a kiadóban, levelek „Erős“ jelégre.

Eladó Bóné-féle ház Str. George Baritiu No. 130. (Rákos u.) Értekezhetni Str. O. Josif (Sóskut-u.) No. 10 sz.

Eladó egy jókarban levő, kellemes hangú pedálos cimbalom. Cim megtudható Füssy J. könyvkereskedésében.

Eladó használt csolnak és karikahajós, valamint ipari célokra való varrógépek kaphatók Nagy Árpádnál Turdán, Piata Mihaiu Viteazul No. 9 sz. Erzsébet szálloda.

Kétlovas kocsis és szekér eladó a Kondort-féle vendéglőben Főtér 15.

Ingyen trágya kapható a Kondort-féle szállóban Főtér 15.

Házhelyeknek eladó a kórház utcában levő nagy kerthelyiség egy darabban vagy kisebb parcellákban. Értekezhetni Str. Andrei Muresan (gróf Bethlen Bálint) No. 11.

Ügyvédi és magánirodák figyelmébe. Irógéphez másoló (indigó) szénpapír kék, lilá, és fekete színben. kapható Füssy J. könyvkereskedésében.

Házasság. Egy jó családból való özvegy asszonnyal, vagy leánnyal szeretne meg ismerkedni házasság céljától tisztességes iparos. Komoly leveleket Páska Pál őrmester címére e lap kiadóhivatalába kérek.

Megérkeztek a régen várt angol, francia és német női divatlapok legújabb számai; tavaszi és nyári albumok. Nagy választék. Kapható Füssy J. könyvkereskedésében.

25 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő „disz, templom, szoba és cimfestő, mázólo műhelyemet“ a n. é. helyi és vidéki közönség szives figyelmébe ajánlom. Freund Zsigmond festő Turda, Str. Dr. Ioan Ratiu (Jósika-utca) 21 sz. (Saját ház.)

Szám: 236-920.

Hirdetmény.

Alólirt község előjárósága a község képviselő testületének 1-920. sz. határozata alapján közhírré teszi, hogy Gerendkeresztur község tulajdonát képező községi kocsamához, korlátlan italmérési joggal 1920 évi május hó 6 napján délelőtt 10 órakor a község házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1920. évi június 1-től kezdődőleg 6 évre bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1000 korona, mely összeg 50% a az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban banatpenziül leteendő.

Egyéb feltételek megtudhatók a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt. Gerendkeresztur, 1920 apr. 23.

Costea s. k.
kocs jegyző

Bucur s. k.
községi bíró.

Tükör javításokat

válal és a legjobb kivitelbe készít **Kecskeméti Sándor** üveg és porcelán kereskedése Torda.

Lóhere magot Gazdasági gépek

veszünk bármily mennyiségben. Mintázott ajánlatokat kérünk.

kaphatók. Részképporra előjegyzést elfogad az

Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.

Piata Mihaiu Viteazul No. 23. em. „Otthon“ kávéház felett.)

NYILTTÉR*)

Az „Erdélyi Munkás“ című hetilap ellen ennek 17-iki számában személyemet ért rágalmozó valótlan állításokért sajtó-pert indítottam. Miután sulyt helyezek különösen a tordai munkáság véleményére, kérem őket, ítéletüket a per eldőlőig függeszték fel.

Gyárfás Dezső

a Bognár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi r.-t. igazgatója.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerkesztőség.

Közönség köre.

Az összes kedves ismerőseim és jó barátaimtól ezuton veszek bucsut, sok szívélyes üdvözléssel Oszi és Tibivel együtt. Torda, 1920. ápr. 23.

Szépfi Tiborné.

VÁROSI MOZI

Heti műsor:

1920. május 1-én szombaton este 8-tól és 2-án vasárnap d. u. 4-től és este 8-tól **Ilyen az élet** című 4 felv. nagyszabású dráma.

1920. május 4-én kedden és 6-án csütörtök este 8-tól **A nagy kaland** című 4 felv. nagyszabású dráma.

1920. május 8-án szombaton este 8-tól és vasárnap délután 4-től és este 8-tól **A szerelem bakfisai** című 4 felv. nagyszabású dráma.

A közönség figyelmébe ajánljuk a szombati és jövő heti műsorunkat, melyet a híres francia mozi színészek játszó. E három filmet el ne mulassza senki megnézni. Nagyobb városokban több százszor adták elő óriási sikerrel. Jegyek előre lefoglalhatók a mozi pénztárnál.

Tisztelettel: Az Igazgatóság.

Hirdetmény.

Tisztelettel kérjük a mélyen tisztelt közönséget, illetőleg fogyasztóinkat, hogy világítási díjaikat, ugyszintén a motorikus aramdíjakat a pénzbeszedő megjelenésekor pontosan fizessék ki. Semmi körülmények között sem tűrhetjük tovább, hogy nyugtáink százával fizetetlenül küldessenek fovábbi nyilvántartás eeljából vissza, s ha újból terjesztetnek elő, nagyon gyakran megtörténik, hogy azok ismét csak fizetetlenül maradnak. Ennek a jövőben nem szabad többé megtörténni, annál inkább sem, mert 1920. ápr. 1-étől fogva, az 1920. március 23-án kelt 185285 számú decret rendelet alapján az állam javára világítási adó rovatott ki, melyet a fizetést halogató fogyasztókért nekünk kellene kifizetni.

Ezért tehát kényszerítve látjuk magunkat, ha számláink előérjesztés után legalább 3 nap alatt ki nem fizettetnek, az áram szolgáltatást a bátrálékos fogyasztóknál minden további nélkül megszakítani.

Saját érdekükben kérjük tehát igen tisztelt fogyasztóinkat, ezen hirdetményt tudomásul venni s önmagukat egyszerűen további költségektől megkímélni, miután a ki- és bekapcsolásért külön számlát fogunk előterjeszteni.

Tisztelettel

Torda város vil. és vízműve.

Sz. 3257-920.

Hirdetmény.

Torda város Tanácsa közhírré teszi, hogy a jéggyár megkezdte üzemét.

Egy tábla jég 4 K.

A kiadás a reggeli órákban történik.

Torda város Tanácsától.

Torda 1920. ápr. 27.

Dr. Gentiu, polgármester.

Ausländer Á. kalapgyára

Turda, Piata Maria Regina (Kossuth-t.) 3 sz.

Gyárt férfi- és gyermekkalapokat. Női tagál kalapok a legújabb divat szerint gyári árban kaphatók. *Átalakításokat* a legjutányosabb árban vállal.

Értesítés. Ezuton is értesitem a t. közönséget, hogy a Török és Gothe cégtől kiléptem és Str. No. 85 (Rákóczi-utca 85) szám alatt **műhelyt** nyitottam. Elvállalok központi fűtés, víz- és villany-szerelési munkákat. Minden e szakmába vágó más munkát is a legjutányosabb árban gyorsan és pontosan készítek. Lelkiismeretes, jó munkámmal a legmesszebbmenő igényeket is kielégíthetem. Kérem új vállalatombhoz a t. városi és vidéki közönség szíves pártfogását. Tisztelettel **Karsai Sándor.**

Autó fuvarozási vállalat.

Elvállal gumi és autó javítást gyorsan és pontosan. — Gumi és autó alkatrészeket állandóan raktáron tartok. Garázstulajdonos

Melicher József Turda,
Str. Dr. Ioan Ratiu No. 6. (Jósika M.-u.)

Értesítés.

Ezuton értesitem a t. közönséget, hogy a néhai Cyöngyösy Gyula szobafestő és mázoló műhelyét mint utóda átvettem s azt új anyagokkal berendeztem s így elvállalok minden e szakba vágó munkákat a legjobb kivitelben.

A közönség szíves pártfogását kér

Kiss Sándor

szobafestő és mázoló Căldăry Ferdinand 39.

Meghívó.

Alólirott mint a topánfalvai járás főszolgabírója ezennel meghívom a Topánfalvi Magyar olvasókör összes tagját, szíveskedjenek megjelenni a topánfalván 1920. évi május hó 9-én délelőtt 8 órakor a „Szilágyiféle teremben“ megtartandó közgyűlésre. Targysorozat a következő:

1. A választmány számadása.
2. Az olvasókör működésének jövőbeni irán a.
3. Esetleges új tisztviselői kar választása.

Canpeni, la 18 Aprilie 1920.

Dr. Vicentiu Motora mp.
primpretor.

Szám 3261-920.

Hirdetmény.

Torda város Tanácsa közhírré teszi, hogy a bejáró marhasorda f. év május hó 3-án (hétfőn) a küháló csorda és ménes május hó 4-én (kedden) reggel 7 órától a város majorba fog összegyűjteni és a legelőre kihajtatni.

Legeltetési díjak: 1. Növendék marha 2 évig 180 K.

2. Nagy marha 2 éven felül 280 K.

3. Csikó 280 K., ezenkívül minden tehén után 20 kor. bika használati díj fizetendő.

Ezen díjak egy összegben a kihajtáskor a bizottság kezéhez nyugta ellenében fizetendő be.

Egyben értesítetik a közönség, hogy a csordáca felvett marhák esetleges elhullásáért a város szavatosságát nem vállal.

Torda város Tanácsától.

Torda, 1920. ápr. 26.

Viski
aljegyző

Dr. Gentiu
polgármester.

Gazdák figyelmébe!

Szülő-permetező gépeket a legjutányosabban javít

MÁRK

lakatos és szerelő Piata Mihaiu Viteazul 80

Kuglizó

megnyitása

vasárnap a Kondort-féle vendéglőben Piata Mihaiu Vit. 15.

Gyárilag átfómál, vasal, fest és tisztít,

Tagál, Szalma, Velour, Posztó, és mindenféle női férfi és gyermek kalapokat jutányos árban és a legújabb divat szerint.

Legdivatosabb Modell női Tagál és Filz kalapok nagy raktára.

KOHN NÖVÉREKTURDA, Piata Mihaiu Viteazul No. 43

Gazdák figyelmébe.

Ezuton is értesitem a t. városi és vidéki közönséget, hogy Turdán, a Gombosné-féle házban, a kir. adóhivatallal szemben egy

Egy műszaki üz'etet és irodát nyitottam.

Raktáron tartom a híres Nagyszabasi **Riger-féle mezőgazdasági gépeket**, a melyekből az **Ekék** már meg is érkeztek s így azok a t. vevőközönség rendelkezésére állanak. — Szíves pártfogást kér

Bugarin József

földgáz, villany, vízvezeték műszaki vállalkozó és gépműhely tulajdonos Turda.

Két tanuló felvétetik.

LUKA GYULA

kereskedelmi ügynöksége.

Turda,

Eladó: Házak: Strada Jorga (Orbán Balázs) utcában 1 hold nagyságú 3 házhelynek alkalmas terület, esetleg részekben is. Jó forgalmu keresma és fűszerüzlet vasut állomástól 8 km. nyire fekvő községben (országút mellett) 3 szoba, konyha, 2 üzemhelyiség, mellékhelyiségek, 1/2 hold kert, — előnyös feltételek. Vasuti állomástól 8 km. re. Országút mellett nagyobb területű bükk erdő kitűnő jövedelmező vállalat. Szén és mészegetésre is alkalmas.

A műveltség könyvtára 8 kötet diszkötésben. Dr. Gáspár Ferenc (a föld körül 6 kötet). Pallas lexikona 2 kötet. Kossuth Lajos olajfestményü arcképe 130-105 cm. nagyságban gyönyörű aranyos kerettel. 6 1/2 méter fehér csipke függöny. Egy lenvászon madcira terítő 70/70 cm. nagys. Szőllő (1 1/2 h.) a hangás dűllőben. 1500 drb. akác szőlő karó olcsó áron. Eladó: Billiárd asztal teljes felszereléssel jó karban. Martalyán 1/2 hold beültetésre alkalmas szőlő 65 drb. termő gyümölcsfával olcsó áron

Megrendelhető valódi kétszer főzött lenolaj kence (firnisz).

Ingatlanra vonatkozó eladási és vételi szándékok sürgős bejelentése kérérik.

Număr censurat de I. Murășanu.